

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adjunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Holyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos pedit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilvánter sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A magyar király.

Arad, szeptember 17.

Őseinek királyi lakában, a magyar fejedelmek trónjáról, udvara s az ország előkelőségeiből alakult fényes kíséretének hódoló körében hirdette világra szóló súlylyal, dicsőségesen uralkodó királyunk a békének igéit. Országá nemcsak a térképen alkotja világrészünk szívet, de valóságban is az ő hatalma képezi e kontinens internacionális viszonyainak mérlegén az egyensúlyzó momentumot, melynek stabilitása feltételezi a békének állandóságát.

Közel negyedszázada immár, hogy a világ művelt nemzetei között béke uralkodik, és bár e népek minden harcokpes fia föl van fegyverezve, s az államok — melyek hadseregének békelétszáma nagyobb ma, mint volt azelőtt a hadi állománya — harczra készen állanak egymással szemben, mindennek daczára zavartalan volt a nemzetközi élet, és hosszú időre még biztatóan borul a népek milliói fölé, a béke derült ege.

Csak a szentszövetség dermedt télszakának harmincz éves kora fogható a mostani békés állapotok időtartamához, de mily különbség van a kettő között, ha az államélet és kulturális fejlődés szempontjából hasonlítjuk össze a két korszakot! Amabban a reakció sötét hatalmai uralták a világot, és zsoldoseregeik a népszabadság elnyomásával őrizték az abszolút uralkodók trónjainak biztonságát, míg ma a fegyveres nép hazát és királyt véd egyaránt, és biztosítani van hivatva az alkotmányt, melynek keretében soha nem álmodott jólét és kulturális fejlettség fokára emelkedett az emberiség.

Majd midőn a történelem e rendkívüli időnek méltatásában fölfogja tüntetni, azokat a tényezőket, melyek közbehatása alatt a tudományok és művészetek, a közjölét és népszabadság fölvirágoztak, magásra fogja kiemelni koronás fejedelmünknek, a magyar királynak dicső alakját, ki atyai szívének gondosságával és kardjának súlyával egyaránt fő-fő öre és kezessége volt e század békés kultúrájának.

Es ha magának a világtörténelemnek oly kiváló alakjává emelkedett hosszú, viszontagságteles uralkodása alatt, hová sorozzuk, milyen piedesztálra emeljük mi magyarok őt, ki — tulás nélkül mondhatjuk — megalapítója és első kiralya a modern magyar nemzeti államnak? Szent István tette ez országot kereszténnyé és állammá, Nagy Lajos és Mátyás király hatalmassá, de Ferenz József alatt lett az független magyar nemzeti állammá, ő alatt fejlett kulturája, jóléte oda, hogy a művelt nyugat egyenrangú államai közé emelkedett, ő alatta kapta mindazon att-

ributumokat, melyek magyar nemzeti irányban való kifejlődését lehetővé tették, s az ő bölcs kormánya teremtette meg újalakulásának válságos idejében azon zavartalan és tartós világékét, melyek ezen nemzeties irány ténfoglalását és végleges megszilárdulását örök időkre biztosították.

A nemzet szívéből beszélt, a magyar nép háláját tolmácsolta tehát a delegáció elén annak elnöke, Tisza Lajos, midőn a fogadtatás alkalmával így szólt a királyhoz: »A nemzet ma is, mint mindenkor, Felségedhez tekint föl, kitől megszokta, hogy mint a nemzet alkotmányos fejedelme, fáradhatlan éberséggel őrködik a népei java felett.«

Nincs hübb öre az alkotmánynak, mint ő, a ki azt az alulról jövő pártszüvedélyek bomlasztó támadása ellen ép oly erélyesen megvédi, mint a vallás nevében emelt követelődések és illetéktelen külső befolyások ellen. Es nincs hatalmasabb támasza ama békének, mely a magyar nép vérét és vagyonát kímélve, annak hatalmas és boldog nemzetné való fejlődését biztosítja, mint — a magyar király.

BELFÖLD.

Helfy Ignác beszámolója.

A szegvári kerület függetlenségi és 48-as pártjának tegnap Mindszentén közgyűlése volt, s mely Helfy Ignácot, a kerület országos képviselőjét, e hónap 28-ikára hívja meg a kerületet, beszámolójának elmondása végett. A „Szentesi Lap“ arról értesül, hogy Helfy Ignác táviratilag arról értesítette a párt vezetőségét, hogy beszámolóját október hónapra szándékozik halasztani, mert reményi, hogy akkorra Kossuth Ferenz is hazajön és rá b i r h a t j a, hogy kísérje el a kerületbe.

A delegációk a király előtt.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tudósítása. —

Budapest, szeptember 17.

Ma délután 1 órakor fogadta Ő Felsége a magyar delegáció tagjait, kik déli 12 óra előtt gyülekeztek a főrendiház gyűléstermében, hol néhány egyenruhás alak kivételével mindannyian fényes magyar diszruhákban jelentek meg. A delegátusok innen kocsikon a királyi várakba hajtottak, hol a kihaligatási teremben gyűltek egybe.

Itt ekkor már jelen voltak W e k e r l e Sándor miniszterelnök, K á l n o k y gróf közös külügyminiszter, K r i e g h a m m e r lovassági tábornok, közös hadügyminiszter, K á l l a y közös pénzügyminiszter, továbbá O r c z y Béla báró m. kir. főkamrás és a testőrkapitányok.

A főkamrás Ő Felségének jelentést tevén, a király a kihaligatási terembe jött, hol a bizottsági tagok lelkes éljenzése fogadta.

Az országos bizottság tagjai félkörben foglalván állást T i s z a Lajos gróf elnök

előlépve a következő beszédet intézte Ő Felségéhez:

Császári és apostoli királyi Felség, legkegyelmesebb Urunk!

A magyar országgyűlés által az 1867. XII. t. cz. alapján az 1895. évi közös előirányzat tárgyalására kiküldött és Felséged legnagyobb bizalmával kiküldött és Felségednek legmélyebb hódolatát bemutatni.

Kötelességének fogja tartani a bizottság, vezéreltetve egy a Felséged magas személye iránti alattvalói hűség, mint a nemzetnek, melynek képviselőit kiküldetett, ettől soha el nem választható érdekei által a Felséged közös kormánya által tett előterjesztéseket alapos tanulmány és bírálat tárgyává tenni.

Es ha kötelelességszerűleg szem előtt tartandjuk, hogy az állam anyagi ereje szükségén túl igénybe ne vétessék, a mi közös érdeke a trónnak és a nemzetnek, másfelől még a nemzet anyagi erejének megfeszítése áran is készek vagyunk mindazt felajánlani a nemzet nevében, a mi a monarchia védelmének, és hatalmi állásának mulhatlan szükségessége kelleke, mert úgy vagyunk meggyőződve, hogy ez hasonlólag közös érdeke a trónnak és nemzetnek egyaránt.

Mi a monarchia ezen állásának fentartásában látjuk az eddig szerencsésen megöröztött békének, a melynek az ismert nagy horderejű hármass szövetség egyik hathatos eszköze: minden körülmények között való, legcsalhatatlanabb biztosítékát.

Es ha a béke fentartása általában, már emberiségi és nemzetgazdasági szempontból is kiváló fontossággal bír, a mai viszonyok között, midőn Európában az államok és társadalom egész szervezete az államok egymással szemben, kettős fontossággal bír az, hogy minden állam teljes figyelmét belügyire fordíthassa, mindenidejét és munkásságát higgadtan és háborítatlanul ezen ellentétek sikeres kiegyenlítésének szentelhesse.

Eros a meggyőződésünk, hogy Felséged atyai gondoskodásának és bölcs kormánya fáradozásainak továbbra is sikerülni fog a béke áldásait Felséged monarchiája számára megőrizni.

A nemzet ma is, mint minden alkotmal, Felségedhez tekint föl, kitől megszokta, hogy mint a nemzet alkotmányos fejedelme fáradhatatlan éberséggel őrködik a népei java felett. E tudat az, a mely a nemzetnél a koronás királyt mindenkoron megillető hűséget, a Felséged magas személye iránt a személyes ragaszkodásnak, a háláérzetnek nem egyszer zajos kitöréseivé fokozza.

Mint ez érzélem osztályrészesei emeljük mi is fohászkodunk az Egek urához, hogy tartsa meg Felségedet hű népei örömeire és boldogítására még hosszú, hosszú évek során. (Lelek eljenzés.)

Erre Ő Felsége következőleg válaszolt:

Hű odaadásuknak éppen elhangzott biztosítása igaz elégtétellel tölt el, s ezért szives köszönetet mondok önöknek.

Elénk meglegedésemre szolgál, hogy a béke fenntartása és erősödése iránt a közösgyi bizottságoknak legutóbbi együttléte alkalmával kifejezett meg-

győződés a mai mindinkább nyugodt európai helyzetben érvényesült, és hogy a köztünk és minden többi hatalmasság közt fennálló igen barátságos viszony azon reményre jogosít, miszerint munkálkodásunkat a jövőben is népeink jólétének fejlesztésére és előmozdítására fogjuk zavartalanul fordíthatni.

Szükséges mindazonáltal, s e részben kormányom kötelességének ismeri is, hogy véderónknak továbbfejlesztése éppen úgy, mint a többi hatalmasságoknál, meg ne szakítsa. Hadügyi kormányzatomnak javaslatai, ebből kifolyólag a közügyi bizottságokkal a múlt évben közölt s a jövő évekre kilátásba vett szerves haladás keretéhez vannak szabva; de mindezeknél alapul szolgált pénzügyi viszonyainknak lelkiismeretes figyelembe vétele.

Bosznia és Herzegovina közigazgatási kiadásait 1895-ben is saját bevételeiből lesz képes teljesen fedezni.

A midőn az önök elé terjesztett javaslatoknak birálatát tapasztalt, hazafias belátásukba ajánlom, számítok rá, hogy kormányomat bizalomteljes közreműködésükkel támogatni fogják és a legszívélyesebben üdvözlöm önöket! (Hosszas lelkes éljenzés.)

Ezután **Wekerle Sándor** miniszterelnök bemutatta Ö Felségének a delegáció új tagjait. A király még hosszabb ideig cserle tartott a delegáció tagjaival, majd visszavonult a belső termekbe, a mivel a fogadtatás véget ért.

IDÓJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 767.0 milliméter, délután 2 órakor 765.9 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 9.7, délután 2 órakor C° + 20.4. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. R. délután 2 órakor EN. 4. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután félderült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Pulszky Ferencz nyolczvanadik születésnapja.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

Budapest, szeptember 17.

Pulszky Ferencz a tudományos világ és a hazai közélet kimagasló alakja, a magyar Nemzeti Múzeum igazgatója ma ünnepli születése napja nyolczvanadik évfordulóját. Az ünnep meglehetősen oszónes, családias színezetű, de azért a nagy világ s az ország így is osztozik a család örömeiben, egymást érik az üdvözlő levelek, telegrammok a szélrózsa minden irányából, hosszú életet, boldogságot kívánva az ünnepeltnek.

A Kisfaludy-társaság nevében **Beöthy Zsolt** már tegnap este gratulált személyesen. A Nemzeti Múzeum tisztikara ma délelőtt üdvözölte szeretett igazgatóját testületileg. A tisztikar nevében **Friwaldszky János** muzeumi aligazgató szólott. Üdvözölte az ünnepeltet s gyönyörűen kaligrafizott üdvözlő levelet adott át neki, a mely szóról szóra itt következik:

Méltóságos igazgató ur!

Kettős örömmel jutott ez évben muzeumunknak osztályrészül. A gondviselés megengedte érnünk azt az évet, melyben méltóságod életének nyolczvanadik, igazgatóságának huszonötödik esztendejét tölti be. Az első ünnep az egész nemzeté. Az van hivatva ünnepelni a férfit, ki e hosszú életpályának minden munkáját, a magyar nemzet politikai helyzetének és szellemi állapotának javítására és emelésére fordítá. Kevés férfinak engedte meg a sors, hogy ne csak lássa azt a fejlődést, melyen a nemzet a harminczas évektől napjainkig keresztül ment, hanem hogy annak minden nevezetesebb mozzanatában tevékeny, sőt döntő szerepet vegyen. Államiság, tudomány művészet, nemzeti szellem egyaránt hálásak Méltóságod iránt, mint azoknak egyike iránt, ki megértve a kor intő szavát, munkát, fáradságot nem kimélve, közreműködtek ab-

ban, hogy Magyarország megtartva nemzeti jellegét, feltogásban, tudományban, művészetben közeledjék nyugati szomszédaihoz.

A második ünnep a miénk, a magyar Nemzeti Múzeumé. E negyedszázad az első magyar tudományos intézet történetében a második alapítás. Azt a szellemet, mely intézetünkben honos, a tudományoknak önzetlen szeretetét, művelését magáért a tudományért, — Méltóságodnak köszönhetjük. A példa hatott és hogy hatott, ez is Méltóságod érdeme. Méltóságod értette, hogy kell érdeklődést kelteni e nagy intézet tudományos és nemzeti feladatai, céljai iránt. A ritkaságok tárából Méltóságod vezetése alatt lett a tudományok szentelt csarnokává. A ki érdeklődött mindenkinek tudományos munkáit iránt, a kinek érkeke vált minden, bármily különemű tudomány iránt, aki szóval, tettel támogatta, buzdította a kezdőt, elismerő szavakkal lelkesítette a haladót, célra segítette a csüggedőt: csak annak juthatott osztályrészül, hogy vezetése alatt intézetünk, mostoha-körülmények között is, virágzásnak indult és tárgyilagosan ítélő, nem nemzeti hévtől elragadott szakemberek elismerését is kivívta.

E huszonöt év eredménye az igaz tisztelet és benső ragaszkodás, melylyel intézetünk minden tagja Méltóságodat körveszi. A tiszteletet a tudás, a szeretetet az ember vitta ki, akit a tudományban vezérünkül ismertünk el, azt legjobb barátunkkál tudjuk. Ily vezető alatt virágozni kell azon intézetnek, melynek tagjait Méltóságoddal egy tudományos és nemzeti cél lelkesíti, tudva, hogy Méltóságodban birják céljaiknak legelső méltánylóját, előmozdítóját.

Igaz szívből üdvözöljük Méltóságodat azon a napon, melyen fáradhatatlan munkásságában töltött életének nyolczvanadik évét érte el. Kövesse e napot meg az évek hosszú sora. Őrizze meg a gondviselés Méltóságodat teljes erőben a haza, a tudomány és a Nemzeti Múzeum javára és dicsőségére. Budapest 1894. szept. 17-én. A Magyar Nemzeti Múzeum tisztviselői.

A levelet a muzeum összes tisztviselője aláírta.

Pulszky rendkívül meghatottan felelt. Megköszönte a tisztikar kívánságait s biztosította, hogy amint eddig, úgy ezután is az intézet és a tisztikar érdemeinek szenteli minden erejét, jóakarátát, tudását.

Báró Eötvös Lóránd vallás és közoktatásügyi miniszter levélben üdvözölte az agg tudóst.

Az országgyűlési szabadelvű párt nevében **Podmaniczky Frigyes** pártelnök szintén levelet intézett az ünnepelthez.

Üdvözlő levelet küldtek még a Történelmi társulat, a kolozvári tud. egyetem bölcsészeti fakultása, az eperjesi kollégium stb.

Rendkívül szép üdvözlő levelet küldöttek a bécsi szabadkőművesek is. Üdvözlő táviratok érkeztek Bécsből, Berlinből, Prágából, Londonból, Szent-Pétervárról, Rómából, Párisból, Turinból, Konstantinápolyból, Belgrádból stb.

IDÓJÓSLAS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Szeptember 18. —

Borus. — Enyhe. — Délen csapadék.

Mülek Lajos beszámolója.

— Eredeti tudósítása. —

Nagylak, szeptember 16.

Az elmúlt vasárnap ismét szült egy beszámoló-beszédet, melyek az újabb időben feltűnően nagy mennyiségben hangzanak fel az ország minden részében. Ennek oka — mint **Mülek** maga is megjegyezte — részben a képviselői ildomosság, részben pedig, hogy a megválasztott legalább egyszer viszonzáshaza a voksoló plebszt, s elmondhassa, hogyan sáfárkodott a parlamenti évad alatt.

Hogy a honatyák nagy része azzal számol be a kerületnek, hogy mi mindent nem tett az ülészek alatt, melynek nagyrészt lóversenyeken, színházakban élte át, arról ki sem tehet, de éppen azért jól esik hallanunk egy — habár velünk ellentétes közjogi alapon

álló képviselőt, — aki rövid megválasztása óta teljes igyekezettel karolta fel kerülete jóvoltát, s aki kicsinyes ellenzékiekedés fogalmán felülemelkedve a mi pártunk által megteremtett igazi liberalizmus érdekében latba vetette egyéniségét, mivel belátta, hogy azok nélkül az amugy is rendezetlenvalási viszonyok még kuszaltabakká válnak, mivel meggyőződéssé érlelődött szívében a tudat, hogy azok nélkül a kezdődő vallási surlódások elfajulnak, az elkeresztelési esetek szaporodnak. Müleknek eme parlamenti ténykedése kétségtelenül a legjobb ajánló levél a jövő választáson, mely alkalommal ismét apellál választói bizalmára.

Már a közigazgatás államosításában elfoglalt álláspontja sokkal merevebb, s annak bizonyítására a hangzatos frázisok közül többet használ, mint amennyit a beszéd előző részének szoros logikája megengedett volna. Az állami közigazgatás nem a „népjogok csorbítása”, hanem egy szükségszerű reform, mely gátat fog vetni a nemzetiségek féktelenségének, s hatalmat ad azok felett a mostan csaknem tehetetlen közigazgatásnak. S ha maga Mülek beismeri, hogy szükség van reformra, miért huzódik attól a kormány által előterjesztett — igenis helyes formában? Az államosítás nem tája fel az önkormányzati jogot, s nem vet gátat a tiszta választásnak, amelynek legszebb példáját Mülek Lajos tapasztalhatta győzelmében.

A nemzetiségi kérdésről tett nyilatkozatai a szokottak. A kormány a többséget a nemzetiségektől nyeri, melyeknek ígéretet tesz, stb. De hát Mülekre is kevesebb magyar, mint nemzetiségi szavazott. A kérdés megoldását pedig a fent említett javaslatban látja.

Egyebekben Müleket választói örömmel, lelkesedéssel fogadták. A nagylaki állomáson bandérium s küldöttség várta, melyhez a képviselő rövid, megleghangu beszédet intézett.

Dr. Mülek megérkezése után a cs. palotai, apáti, kiskirályhegyesi, pitvarosi, alberti és sajtényi választók küldöttségei tisztelegtek.

A képviselő a küldöttségeket szívélyesen fogadta és minden község küldöttével kezét szoritott, s szívélyesen beszélgetett.

A küldöttségek távozása után **dr. Mülek Lajos** néhány látogatást tett.

Az istentisztelet végeztével küldöttség ke-reste fel a képviselőt, mely felkérte beszámolója megtartására.

Becker János, a nagylaki függetlenségi párt elnökének megnyitója után **Mülek Lajos** dr. állott fel, s elmondta beszámolóját.

A szokásos bevezető után **Kossuth** emlékére tért át a képviselő, majd pedig a **polgári házaságról** szólott, a következőkép:

A lefolyt ülészek alatt az országgyűlés nagy és fontos feladat megoldását eszközölte: az egyházpolitikai reformokat oldotta meg. Az egyházpolitikai kérdésekben álláspontom mindig világosan és határozottan állott önök előtt, hiszen telletésem és megválasztásom a függetlenségi és 48-as párt programja alapján történt (Igaz! éljen!) és ennek egyik sarkalatos elvét képezte a házassági jognak egyöntetű szabályozása, a vallás szabad gyakorlatának rendezése és az azokkal kapcsolatos intézkedések érvényesítése. Programomhoz hiven tehát támogattam a benyújtott javaslatokat, melyek igazán és szorosán véve nem a kormány tulajdonai voltak, hanem pártom szívós küzdelmének, éveken át tartó lankadatlan követelményeinek eredményei. Nem tekintettem, hogy miként teremtette meg a kormány e javaslatokat, nem néztem, hogy miú tényezők játszottak közre a reform megalkotásánál. Mindezekre nem tekintettem, nem taktikáztam. Beláttam a helyzet tarthatatlanságát a házassági jog terén, — láttam a vallás-csereberének sajnos kinövé-

seit az életben, — tapasztaltam a családi jogban és öröklési kérdésekben a legnagyobb bizonytalanságot, mely sokszor egyes nemzetiségek anyagi pusztulását vonta maga után, — láttam az áldatlan vallási villongásokat: ezek vezéreltek a kérdések elbírálásánál. — Ezért szavaztam meg azokat. — Nem a kormányt támogattam én, hanem a kormány által pártunktól átvett javaslatokat, melyekről meg vagyok győződve, hogy idők múltán azok hazám előnyére, a polgárság javára fognak szolgálni.

Nem akarom e helyütt a javaslatokat részletesen bonczolgatni, (Halljuk, halljuk!) hiszen az országgyűlési tárgyalások teljesen megvilágították azokat. De tartozom annak kijelentésével, hogy míg egyrészt a törvényekre hazánkban — mely annyi vallásfelekezethez tartozó polgárokból áll — általános szempontból elengedhetlen szüksége van; — addig másrészt a reformok nem támadják meg egyik vallás jogkörét sem: lelkükben, vallásban teljes szabadságot engedélyeznek ezután is. Valamint eddig: úgy jövőben is imádkozhat mindenki istenét lelki meggyőződése szerint, követheti vallása tanait, nevelheti gyermekét isteni félelemben és kikérheti az egyház áldását házasságára. A különbség csak az, hogy az állam is biztosítja magának e téren ama jogokat, melyeket polgárai javára, azok érdekében állami szempontból, vallási szempontból biztosítani kellett. Azt hiszem: midőn ezt cselekedte: helyesen járt el, s nincs senki — ha tárgyilagosan ítélik — aki be nem látná, hogy míg egyrészt a vallásosság az állam alapja, — addig másrészt a jogbiztonság az állam ereje. E törvényt a jogbiztonságot létesíti, s azokra vonatkozóan szüksége mindnyájunknak. (Hosszas, lelkes éljenzés!)

Az egyházpolitikai kérdések java részben letárgyaltattak, és ma már bármely vallásfelekezethez tartozunk, mindnyájunknak arra kell törekednünk, hogy a békés egyetértés az ország polgárai között helyreállítsa, fenn-tartsa. (Leikes éljenzés.) Egyeseknek lehetnek aggályai a javaslat iránt; de a törvényvel szemben az aggályoknak el kell némulniuk. Eljen lelkünkben ezután az akarat: tiszteletet szerezni a törvénynek és annak intézkedéseit érvényesíteni az ország fejlődésére, a felekezeti egyenlenség megszüntetésére, a jogbiztonság megszilárdítására.

Hazám javára, polgártársaim jóléte végett szavaztam meg a javaslatot, azon program alapján, melynek megválasztásomat köszönöm, s melyhez elszilárdítással s következetességgel ragaszkodom egész életemen át. (Perczekig tartó lelkes éljenzés.)

Jelen ülészek alatt alkotta meg a parlament a mezőrendőrségről szóló és a telepítést tárgyazó törvényeket. Az első a gazdák régi óhaja volt. Mennyiben felel meg a kívánalmaknak, ezt a gyakorlati élet fogja igazolni. Természetesen nem szabad elzárkózni a javításoktól ott, ahol a gyakorlat meghazudtolandja az elmélet által felállított rideg tételeket. Önök fogják ezt t. uraim elsősorban látni és tapasztalni és én a látottak és tapasztaltak alapján igyekezni fogok javítani az igazolt hiányokon.

A telepítési törvény szerény kezdetnek tekinthető csupán: első lépés, amelynél megállani nem szabad. Aki ismeri hazánk közgazdasági viszonyait, aki figyelemmel kíséri a népességmozgalmakat, a munkáskérdést, a kivándorlásokat: annak lehetetlen elzárkózni attól, hogy a mezőgazdasági bajok orvoslásánál, a kivándorlás megakadályozásánál és szabályozásánál fontos szerepet játszik a telepítés, mely állami védelem alatt, helyes eszközökkel, egész vidékek jólétét képes előmozdítani. E törvényjavaslat tárgyalásánál pártom megbízásából felszólaltam a házbán, és kimutattam, hogy a felvett 3 millió alig valami e kérdés megoldásánál és alkalmas terület megválasztásánál fontos szerepet játszik a telepítés, mely állami védelem alatt, helyes eszközökkel, egész vidékek jólétét képes előmozdítani. E törvényjavaslat tárgyalásánál pártom megbízásából felszólaltam a házbán, és kimutattam, hogy a felvett 3 millió alig valami e kérdés megoldásánál és alkalmas terület megválasztásánál fontos szerepet játszik a telepítés, mely állami védelem alatt, helyes eszközökkel, egész vidékek jólétét képes előmozdítani. E törvényjavaslat tárgyalásánál pártom megbízásából felszólaltam a házbán, és kimutattam, hogy a felvett 3 millió alig valami e kérdés megoldásánál és alkalmas terület megválasztásánál fontos szerepet játszik a telepítés, mely állami védelem alatt, helyes eszközökkel, egész vidékek jólétét képes előmozdítani.

kiváló gondot fordítok mindenkor. (Leikes éljenzés.)

A képviselő a közgazdasági helyzetet vázolta ezután, kijelentve, hogy az Ausztriával fennálló kényszer szövetségünk végre is katasztrófát fog előidézni.

A közigazgatás államosítását pártja programjához hiven ellenezni fogja.

Végeztünk szolt a nemzetiségi kérdésről, melyre vonatkozólag az alábbiakat mondotta:

Bocsásanak meg t. barátaim, hogy talán máris hosszúra nyult beszédem folyamán, a nemzetiségi kérdésről megemlékezem. (Halljuk Halljuk!) Sajátságos helyzetben van e részben maga a kormány. Míg a belügyminiszter választókerületébe utazik, hogy ott a nemzetiségi kérdést a helyszínen tanulmányozza, s ellene orvosságot tegyen fel: addig a miniszterelnök Nagy-Bányán kijelenti: hogy a nemzetiségi kérdést in genere egyáltalában el sem ismeri, az nem létezik. Már most kérdem: melyik a kormány valódi álláspontja? Van-e? nincs-e nemzetiségi kérdés! . . . En abban a meggyőződésben vagyok, hogy míg az igazságszolgáltatás a budget szigorja alatt oly lassu és drága, a közigazgatás annyira paragrafnakhoz kötött, míg az adó teher oly nagy, a választási törvény oly aránytalan: addig mindig lesz nemzetiségi kérdés, (Igaz! Ugy van!) mert az elégedetlenség szüli e kérdést, mely azonban nem nemzeti kérdésnek, hanem helyesebben nemzeti kérdésnek volna nevezendő, mert édes mindnyájunkat sujt egyaránt. Es ha ehhez hozzávesszük, hogy van nemzetiségi törvény, melyet a kormány nem hajt végre; de eltörölni sem mer; ha látjuk, hogy választások alkalmával egyes nemzetiségeknek, az örökös többség biztosítása érdekében igéretet tétetnek a hatalom által, melyek aztán nem tartatnak be, — ha látjuk, hogy a nép életküzdelmében nem talál segílyt ezer baja ellen: akkor be kell ismernünk a nemzetiségi kérdés létezését mellett azt is, hogy mi vagyunk okai, midőn kimagyarázás helyett idegenkedéssel, — közeledés helyett bizalmatlansággal vagyunk kölcsönösen egymás iránt. (Hosszas éljenzés!)

A nemzetiségi kérdéssel komolyan kell foglalkozni. Homokba dugott fejjel nem lehet megérteni azt. Tudjuk mindnyáján: hogy hazánk megbonthatlan egész, mely nem egyes nemzetisége, hanem az osztatlan nemzet. De éppen ezen „egész”, ezen „osztatlan” követeli, hogy szűnjék meg közöttünk az egyenlenség, a torzalkodás. Süssön mindnyájunkra egyformán az isten éltető napja. Vallása gyakorlatában, nyelve használatában ne háborgassunk senkit; a családi szentélybe ne hatoljon erőszakkal az állam. Szeretettel itt, igazságos erélylyel ott, értesük meg egymással, hogy a hazánk mindnyáján egyenlő jogu, egyenlő kötelességű fiai vagyunk. Ne kiabáljunk, ne áskálódjunk egymás ellen; testvériesen keressük az érintkezési pontokat, vizsgáljuk meg a vélt vagy való sérelmeket és orvosoljuk vagy töröljük azokat. „A nagy világ e kivül nincs számunkra hely”, a muszka hatalom, a német áramlat ellen, magyarnak, romának, tótnek egynek kell lennie, ha az akar maradni, a mi eddig volt. Megoldásra kell vezetni a nemzetiségi viszályt, mely ezer évig volt ismeretlen előttünk: jó és balsorsban egyaránt. (Hosszas viharos éljenzés!)

Választókerületem élénk tanubizonyoságot tesz a mellett, hogy kölcsönös elnézéssel, szeretettel meg lehet különböző nemzetiség egymás mellett, és ha egyes surlódások támadnak is néha, elvonulnak azok csakhamar, mint a nyári zivatar, a mely a határokrá átrohan.

Elöttem vallás és nemzetiségi különbség nem létezik; én egyenlő szeretettel viseltem minden választóm, kerületem minden polgára iránt. Lelkiismeretem nyugodt. Nem fordult hozzám eddig senki: sem község, sem egyes, hogy ügyében jóakarattal el ne jártam volna, soha. A siker nem mindig tölem függött; de a szándék a siker iránt mindig meg volt bennem. Jövőben is meg lesz. Es midőn biztosítom t. választóimat, hogy a legközelebbi országgyűlési ctyklus alatt is kötelességemet pontosan teljesíteni fogom és el-

veimhez szilárdan ragaszkodom, jutalmat nem a hatalomnál, hanem a nép ragaszkodásában keresem, kérem önök további támogatását, szeretetét, melyet én egész lélekkel és szívvvel viszonozok. Ne feledjék, hogy én az egész kerület képviselője vagyok; rendelkezzenek mindnyájan velem. Isten örökösök hazánk; kerületünk felett! (Hosszas lelkes éljenzés.)

Délután egy óraker a választók százötven teritékes bankettet rendeztek Múlek Lajos dr. tiszteletére.

A banketten számos tósztanb éltették a kerület képviselőjét, ki a nemzetiségek jó egyetértésére emelt poharat.

HIREK.

Szeptember 18. Kedd. Róm. kath. naptár: Kup. József. — Protestáns naptár: K. p. József. — Görög-keleti naptár (szeptember 6.): Mihály esod. — A nap két óra 27 perczkor, nyugszik 5 óra 49 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szordán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszin.

— A hivatalos lapból. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Solymásy Endre és Tolnay Kornél m. kir. vasuti és hajózási biztosokat, vasuti és hajózási felügyelőkké nevezte ki.

— A király Budapesten. A király 6 felsége vasárnap reggel egy napi tartózkodásra Budapestre érkezett. A király szombat este 9 óraker külön udvari vonaton indult el Bécsből, mely vasárnap reggel 5 óra 40 perczkor Ludwig igazgatósági elnök, Thaly, Bude és Löwinger főfelügyelők, valamint Klaudy udvari főnt. marschall vezetése mellett robogott be a nyugati pályaudvarba. Az udvari váróterem előtt a perronon Beniczky Ferenc főispán, Ráth Károly főpolgármester és Sélley Sándor főkapitány díszmágyarba öltözve várták 6 felségét s ott volt a perronon Daróczy állomásfőnök is. A mint a vonat megállt, 6 felsége tábornoki ruhában és hosszú köpenyegben kiszállt a szalonkocsiból s először is Beniczky főispánhoz fordult, a kitől az ország idej termés-viszonyairól kérdezősködött. Ráth Károly főpolgármesterhez így szolt: „Ertesültem, hogy Budapesten nemzetközi kongresszus volt. Örvendek, hogy szépen folyt le.” Majd Sélley főkapitánynyal váltott pár szót, míg Ludwig igazgatósági elnöknek megköszönte a vonat vezetését. Ezután katonás köszöntéssel fogadva a többi megjelentek üdvözlését, az udvari váróterem áthaladva és az udvari hintón a budai várba hajtatott. A király kíséretében jöttek Paar Ede gróf lovassági tábornok, Bolfras altábornagy, főhadsegédek s a szárnysegédek, valamint az udvari tisztek. A király a palotába érve, reggel 8 óraker a szt. Zsigmond-kápolnában csöndes misét hallgatott, a melyet Vézinger Károly, kir. palotai apát-plébános olvasott. Délben 6 felsége a delegációkat fogadta. Hétfőn reggel 5 óra 10 perczkor külön udvari vonaton Nagy-Marosra utazott.

— József főherczeg betegsége. József főherczeg egészségi állapota annyira javult, hogy a főherczeg már elhagyta az ágyat s a szobában fenn jár. Teljes helyreállításához még csak erősödés szükséges. A főherczeg, hogy erejét visszanyerje, egész családjával Tátrafüredre megy és ott néhány hetet tölt. József Agost és László főherczegek, kiknek szabadságideje letelt, elhagyták Alcsuthot és bevonultak állomáshelyeikre. József Agost Pozsonyba, László főherczeg pedig Budapestre utazott.

— Az ezredéves kiállítás a radi kerületi bizottsága ma délelőtt 11 óraker Fábian László főispán elnöklete alatt a vármegyeház nagytermében tilést tart. A napirend tárgyai:

Előadó jelentése. A helyi bizottságok szervezése, illetve a helyi bizottságok tagjainak megválasztása. Aradon egy, az ipari csoportokra kiterjedő hatáskörrel bíró végrehajtó-bizottság alakítása. Indítványok.

— A nagy alföldi műút. A nagy alföldi műút gyorsan kerül a megvalósítás stádiumába. Ugy a miniszterium, „mint ennek szakközvegei a legnagyobb gyorsasággal jártak el az előmunkálatok megejtése körül, különös tekintettel arra, hogy az alföldi aszály következtében kenyérbénszűködő munkásnép mielőbb keresethez juthasson. A félegyháza-csongrádi 30 kilométernyi hosszú utszakaszra vonatkozó tervezetet Regdon Géza kir. mérnök, az építkezés művezetője tegnap terjesztette föl a kereskedelemügyi miniszterhez, ahol a százezer köbméternyi földmunkára nemsokára kiírják a pályázatot, mert a munkálatokat ez év október első hetében okvetlenül meg kell kezdeni és a folyó év végéig be is fejezni. Valótlán több fővárosi lap ama hirtel, hogy az építkezéssel kell halasztani. Erre semmi ok sincs. Arad és a szomszédos vármegyékben, hol a nagy műút átvonul, már hetekkel ezelőtt kiírták a földmunkákra vonatkozó pályázatokat s így az egész vonalon rövid idő múlva teljes erővel indul meg a munka. A jövő év folyamán pedig a közzállítást kezdik meg és fejezik be. A rákövetkező 1896-ik évben beépítve, behengerelve, a forgalomnak átlesz adata a háromszáz kilométer hosszú műút. Szeged lesz a legjobb műutaknak, mert alapja kő s kavics lesz ráhengerelve.

— Az aradi állami tisztviselők, mint már több ízben jeleztük, mozgalmat indítottak az iránt, hogy városunk lakbér tekintetében magasabb rangosztályba soroztassák. A kiküldött végrehajtó-bizottság vasárnap ismét ülést tartott, melyen végleg megállapították a Wekerle Sándor pénzügyminiszterhez küldendő kérvény szövegét s azt tegnap expedálták is.

— A vidéki telefonhálózatok létesítéséről egyik fővárosi lap az alábbiakat írja: A vidéki telefonhálózatot a kereskedelmi miniszteriumban következőképpen tervezik: Legelső sorban a főváros és az összes megyei székhelyek között telefon-összeköttetést létesítenek; a megyei székhelyeken a telefon-hivatalok a megyeházákban lesznek s első sorban az lesz a rendeltetésük, hogy a közigazgatás szolgálatában álljanak, másodsorban azonban a nagy közönség is rendelkezhetik majd velük, csekély díj lefizetése mellett. Ezzel a magában véve terjedelmes hálózattal kapcsolatosan még azt is tervezik, hogy a megyei székhelyeket összekötik a szolgabírói székhelyekkel, ezeket pedig mindazokkal a kisebb helységekkel, melyeknek körjegyzők vannak. Végül ezt a művet azzal tetézik majd, hogy az egymással határos megyék székhelyei közt is telefonvonalat fognak felállítani. A kereskedelmi miniszter úgy szeretné, ha ezt a nagyszabású reform-tervet egy-két év leforgása alatt megvalósíthatná s e végből talán még ez évben nagyobb hitelt fog kérni az országgyűléstől. E szerint tehát Magyarországnak rövid idő múlva oly telefon-hálózata lesz, a mely lehetővé fogja tenni ugyszólván az ország minden egyes lakójának, hogy bármikor az ország bármely részéből az ország bármely részével telefonon beszélhessen. — A telefondíj egyelőre három percenkint 1 forint lesz, azonban később a forgalom emelkedésével valószínűleg lejjebb fogják szállítani.

— Meghívás. A „Magántisztviselők országos nyugdíjgyűlése”, mely Budapesten oly célból alakult, hogy tagjainak kölcsönösség alapján nyugdíjat, elhalálozásuk után pedig özvegyeiknek özvegyi járadékot, teljesén árván maradt gyermekeiknek pedig nevelési járadékot biztosítson, alapszabályai értelmében minden kamarai székhelyen bizottságot alakít. Az aradi bizottság megalakítása céljából folyó évi szeptember hó 19-én, azaz szerdán este fél 7 órakor a kereskedelmi és iparkamara helyiségében (templom-utca, Minorita palota I. emelet) értekezlet fog tartatni, melyre az érdekeltek, u. m. a helybeli pénzügyintézetek, biztosító-intézetek képviselői, kereskedelmi és iparvállalatok vagy magánczégek tisztviselői és egyéb alkalmazottjai ezennel meghívattak és minél nagyobb számban leendő megjelenésre kéretnek. Az egyesület központi kiküldöttje, Mánisi Gusztáv ur az értekezleten szintén részt veendő és az érdeklődőknek felvilágosítással és magyarázattal szívesen szolgál. Az értekezlet tárgya: a bizottság megalakítása; elnök, alelnök, titkár és választmány választása. Aradon, 1894. szeptember hó 17. Az aradi kereskedelmi és iparkamara elnöksége.

— A tisztviselők. Eddigél a közönségseregbeli egyéves önkéntesektől a tartalékos tisztis rang elnyerésére megkivánták, hogy gyakorlati készségük legyen, az elméleti vizsgán megfeleljenek és a tisztikar méltóknak ítélje a jelölteket a tisztis rangra. Ha e feltételek valamelyike hiányzott, akkor az egyéves önkéntes nem lehetett tartalékos tiszt. Most, közvetlenül a tisztis vizsgák előtt, a közös hadügyminiszteriumban arról van szó, hogy ezekhez a feltételekhez még egyet kössenek ki. Mint az „Österreichische Volkszeitung” közli, a tartalékos tisztjelöltől meg fogják kívánni, hogy egyénileg is rátermett legyen a tisztis rangra. Ebben a kérdésben is a tisztikar határoz, amelynek vétőjét nem kell megokolnia. A Bécsben állomásozó tüzezred husz önkéntesének, akik gyakorlatilag alkalmasak és az elméleti képességük is megvan ahhoz, hogy a tisztis vizsgán megfelelhessenek — mint az említett lap közli — kijelentették, hogy nem számítanak a tisztis rangra, mert egyénileg nem alkalmasak rá.

— Dalárok hangversenye. A csütörtöki hangversenyre méltán feleltük a közönség figyelmét. Ritkán van alkalma vidéki közönségnek oly 50 tagból álló férfikart hallgatni, mely oly tökélyre vitte a dalművészetét, hogy a külföld kényes igényeit is képes lesz kielégíteni. Daláraink tudatában voltak annak, hogy nagy szorgalmat kell kifejteniök, ha a külföldi dalárdákkal szemben a versenyt sikerrel akarják kiállani, s igyekezetükkel annyira vitték, hogy nem féltjük őket s erős meggyőződésünk, hogy a lengyel nemzet, a mely első sorban lesz hivatott bírálója éneküknek, lelkesedéssel fogja daláraink szebbnél-szebb énekeit fogadni. A hangverseny jóvedelme az utazási költség fedezésére fog szolgálni, s így elvárjuk, hogy Aradváros lelkes közönsége megjelenésével a cél elérését elő fogja segíteni, már annál is inkább, mert a szép dalok meghallgatásával magának is élvezetes estét szerez.

— Jövahagyott szabályrendelet. A belügyminiszter a város törvényhatóságának ocsédszerzési és foglalkozás-közvetítés tárgyában alkotott szabályrendeletét jövahagyta.

— Csanádmegye virilistái. Alább közöljük Csanádmegye legtöbb adót fizetőinek névsorából azokat, kiknek adója 1000 frtnál többet tesz ki. A csillaggal jelöltek adóösszege kétszeresen van számítva.

Deseffy Sándor Temesvár 24371 frt 59 kr, Purgly Lajos Tompa-puszta 7070 frt 1 kr, Ráth János Dombiratos 6305 frt 88 kr, Blaskovics István Nagy-Királyhegyes 5075 frt 66 kr, Montag Mór Budapest 8539 frt 1 kr, Návay Lajos Földeák 3101 frt 30 kr, Weidenfeld

Lajos P.-Kunágota 3029 frt 59 kr, Jakabffy Zoltán P.-Kupa 2526 frt 98 kr, Biró Albert P.-Kupa 1927 frt 50 kr, Lonovics József P.-Dombegyháza 1854 frt 37 kr, Jakabffy Béla P.-Kupa 1811 frt 81 kr, Haass Antal P.-Bánhegyes 1876 frt 42 kr, Végh Aurél Arad 1763 frt 40* kr, dr. Borotvás Dezső Makó 1518 frt 26 kr, Lonovics Gyula P.-Dombegyháza 1462 frt 22 kr, Temesváry Pál M.-Bánhegyes 1453 frt 34 kr, Purgly László P.-Kunágota 1436 frt, Szilágyi Gyula P.-Kunágota 1422 frt 8 kr, Návay Dezső Földeák 1369 frt 68 kr, Fischer Zoltán Battonya 1346 frt 73 kr, Návay Géza Földeák 1284 frt 48 kr, Horváth Mihály Kaszaper 1282 frt 65 kr, Vertán Lukács P.-Bánhegyes 1268 frt 12 kr, Csánk Lajos Apáca 1102 frt 41 kr, Kövér Lajos 1086 frt 40 kr, Kriván Dénes Makó 1020 frt 70* kr, Forster Elek P.-Dombegyháza 1007 frt 90 kr.

Az Aradon is ismert virilisták közül alább szerepelnek még Verzar Gyula dr. (P.-Dombegyháza) 946 frt 55 kr., ifj. Vázar helyi László (P.-Kunágota) 984 frt 99 kr., Wasmer Antal br. (P.-Dombegyháza) 917 frt 65 kr., Jakabffy László (P.-Kupa) 799 frt 6 kr., Jakabffy Tódor (Budapest) 648 frt 41 kr és Sármezey Antal (P.-Kunágota) 496 frt 36 kr. adóval.

— A hadmentességi adó reformja. A katonai hadmentességi díjról szóló törvény évek óta óhajtott reformja már a legközelebbi jövőben várható. Az erre vonatkozó törvényjavaslat a képviselőház legelső ülésének egyikén fog előterjesztetni. A hadmentességi díj kivételénél jövőre a szegényebb sorsú néposztály, a mennyire csak lehetséges lesz, meg fog kiméltetni, míg a jobbmódnak ennek megfelelőleg magasabb adóval fognak illetetni. A most fennálló legalacsonyabb hadmentességi díjosztályt, az egyforintos adót, jövőben megszüntetik és az adóbehajtásnak módját is, mely eddig annyi panaszra adott okot és az elért eredménynyel egyáltalában arányban nem áll, teljesen megfogják változtatni.

— A javított telefon. A telefon egyik legnagyobb hibája tudvalevőleg az, hogy gyakran fertályoráig is kell várni, míg a vonalakat összekötik s hogy illetéktelen fülek is meghallják, a mit a telefonálók egymással beszélnek. Ennek a mizériának most vége lesz, ha igaz az, a mit a spanyol újságok nagy örömmel hirdetnek. Azt írják ugyanis, hogy egy katonai mérnöknek sikerült olyan automatikus szerkezetet feltalálni, mely közvetlenül köti össze az abonnenseket s hogy erre a találmányra már meg is kapta a szabadalmat. Ebben az esetben a telefon-kisasszony átváltozik géppé, a mely kevésbé bájos, de kétségkívül tökéletesebb szerkezet.

— A ménesi Othello. Mihálkovic Nikoláj ménesi lakos — írja levelezőnk — a tegnapi napig ugyanott, mint békés földművelő volt ismeretes. Hogy klasszikus hajlamai is vannak és ha e hajlamok elfogják, természetet és foglalkozást cserél, azt csak tegnap óta tudják a ménesiek. Könnyen szomorú vége lehetett volna annak, a mit megocselekedett. Nehány vinczelelképezdei növendék, névszerint Fülöp Lajos, Molnár Mihály és Lóczi Zsigmond Barackkáról hazajövet bementek hozzá egy pohár vizet kérni. Mihálkovic alig hogy meglátta őket, beszaladt házába egy duplapuskával kezében tért vissza s ráordított a növendékekre: „Tudom kikerestek, ha nem jókor jöttetek!” Csitítani akarták az öregot, hogy vizet kérnek, szomszások, de az rájuk fogván a fegyvert, halállal fenyegette őket. Ezek elsiettek, de a féltékenység csak most tört ki igazán a gazdán, utánuk rohant s Fülöp Lajost megütötte. Most már futásra vették a növendékek a dolgot, alig haladtak azonban ötven lépésnyire, utánuk ordított az öreg: „Megálljatok, had számolok veletek!” — s kétszer rájuk lőtt. A lövések egyike sem talált, mi mindenesetre szerencséje úgy a fiatal embereknek, mint a féltékeny férjnek, kinek azonban így is elég alkalma lesz féltékenység rohamából kigyógyulni, vagy pedig elmékedni tovább is a fölött, hogy — fiatal a feleségem, oda minden reményeségem.

— **A magyarvárosiak pénze.** Az aradi magyarvárosi jótékonycezeu asztaltársaság szombat este a „Oserebogár” vendéglőben rendkívüli közgyűlést tartott az asztaltársaság tulajdonát képező pénz hovatfordítása tárgyában. Hosszabb vita után elhatározott, hogy a meglévő pénz, mint alaptőke kezeltesse a már régebben tervbe vett ház építésére. A közgyűlésen a tagok között kiosztattak az építésre gyűjtendő adományokra a gyűjtőkönveket.

— **Főgimnázium Makón.** Az állam 81,768 frt 90 kr. költséggel új főgimnáziumot építet Makón. Az építésre vonatkozó versenytárgyalási pályázatot most tette közzé Mezőköliszán, akihez az ajánlatok küldendők.

— **Tánciskola.** Özv. Somogyi Józsefné táncztanítónő tudatja a t. szülőkkel, hogy ez évben is, mint rendszeren, megkezdí táncztanítását a Krispin-teremben, mire a beiratásokat már máttól fogva eszközli lakásán (Templom-utca 9. sz.) alatt, földszint jobbra. Kedvező esetben lesz két kolon. deák és kis kolon. deák-kolon kezdete október 3 án d. u. 3 órakor. Mire ujjlag felhívjuk a t. szülőket s mindkét nembeli ifjuság szives figyelmét.

— **Öngyilkosság.** Levelézónk írja: Eberlein Ferenc világi lakos a tegnapi nap folyamán öngyilkosságot követett el. Eberlein Ferencz ugyanis mindeddig ismeretlen okból felakasztotta magát és mire észrevették, már kiszenvedett.

— **Erkölc és illemtanár.** Figyelemre méltó tanulmányt tett meg, borászati vándortanári minőségben egy aradi férfi. Ambátor meglehet, hogy új törvényjavaslattal készül előállani, mindenestre azonban tény az, hogy buzgón tanulmányozta az italmérést. Eleinte pénzért szerzett tapasztalatokat, később mivel pénze hamarabb elfogyott buzgalmánál, ingyen. A korcsárosok azonban, mivel Aradon nincs kongresszus, mit sem adnak potyára s kizónáztatták a férfit az utozára. Az szaladt is egészen a Kőlcsey-utozáig, itt azonban a beszédett sok tapasztalat lenyomta a földre. Az odasereglett iskolágyerekeknek nagy gaudiumot okozott az öreg, mikor azonban a kis leánykakat erkölcsi oktatásban kezdte részesíteni, közbelépett a rendőrség és bár élénken tiltakozott, elszállította a sokoldalú férfit.

— **Vén bűnös.** Peszkár Jakab, mivel a tengeri termés Szemlakon silányul ütött, beelhatározta, hogy változtat a természet rendjén és jó termést terem magának. Hogy ez kivihető legyen szükségesnek találta a — lopást. Lukács László birtokosnak tengerijét dez-málta meg, mintegy 750 csövet emelvé elszáta a pécskai piacon értékesítette. Peszkár — ki már 64 éves — nem kevesebb, mint 7 izben talált az ország különböző börtöneiben állandó lakást s mint az öreg kedélyesen megjegyzi, bent jobb mint kint, mert míg kint nem, addig bent akad — harapni valója. A kedélyes öreget a csendőrség vette oltalmába.

— **Meg akart halni osim alatt lapunk legutóbbi számában egy hir jelent meg, amelyben Bartos Gézánról van szó. Mint utólag értesülünk, az illető nem Bartos Géza asztalos neje, hanem egy előtte teljesen ismeretlen nő, Sámeg Katalin volt.**

— **x— 60,000 forint a főnyeremény a leMBERGI kiállítási sorsjegyeknél, mely 10% levonás után készpénzben fizetetik ki. Figyelmesteljék tisztelt olvasóinkat, hogy a húzás szeptember 27-én történik.**

HYMEN.

Szojka Kálmán makói szolgabíró tegnap vezette oltárhoz Bánffy Gyula ügyvéd leányát, Ilona kisasszonyt, Makó egyik legszébb hölgyét.

Ifj. Löwy Armin aradi kereskedő f. hó 18-án esküszik örök hűséget a csanádpalotai izr. templomban özv. Leipnik Zsigmondné szép és kedves leányának, Juliska kisasszonynak.

MULATSÁGOK.

(—) **Mükedvelők a szinpadon.** Az aradi iparosság törekvő fiatalsága vasárnap este az iparosifjak betegsegélyző-egylete javára az ipartestület dísztermében tánczozal egybekötött mükedvelői előadást rendezett. Szinre került ez alkalommal Lukács Sándor, a népszínház főrendezőjének 3 felvonásos népsziműve a „Pók és a ssegedi menyecske.” Lukács Sándor az iparos ifjak megkeresésére sziművét díjtalanul engedte át. A szereplők egytől-egyig megállták helyüket,

különösen jók voltak: Dormann Juliska Pók Mihályné szerepében; Braun Johanna Virág Lidi szerepében ki szép hangjával gyönyörködtette a közönséget; Kitajka János kis mojár szerepében. Hajdu Mihály Kurucz Gida csavargó szerepében, végre kit legelőször kellett volna említenem, Kelly László Petykó szerepében, ki nem csak ügyes természetes játékával, hanem a kifogástalan rendezéssel is szerzett érdemeket. A közreműködő hölgyek mindegyike gyönyörű csokorral lett megjutalmazva. Kelly László rendezőt két gyönyörű koszorúval lepték meg „aradi mük-dvelők”, s „aradi nők” felirattal. Dícséretet érdemel Kresz Ferencz karnagy is. Az előadást táncz követte, mely a legvigabb hangulat mellett egész virradtig tartott. Az első négyest 40 pár tánczolta. A zenét Décsi Gyurka szolgáltatatta. A jelenvolt tánczosnők névsorát itt adjuk.

A szonokok: Molnár Lászlóné, Molik Jánosné, Verner Sándorné, Vasváryné, Nagy Istvánné, Kertikné, Vollák Józsefné, Horváth Katalin, Faragó Józsefné, Todorov Miklósné, Marlót Józsefné, Szlavitsék Tamásné, Tamási Jánosné, Hajdu Jánosné, Eberlein Károlyné, Schaffer Józsefné, Engelné stb. stb.

Leányok: Dormann Juliska, Szalkay Emma, Braun Johanna, Glutig Etelka, Jordán Mariska, Szalkay Ida, Sipkay Terike, Kelemen Aranka, Kertyik Juliska, Csejtei Katicza, Vollák Ilonka, Vollák Gizella, Glutig Ilonka, Hubert Mariska, Schwarz Mariska, Lakatos Mariska, Blum Ilona, Hajdu Mariska, Tóth Erzsike, Bayer Tercei, Sipkai Boriska, Stern Róza, Orosz Mariska, Gentsky Mariska, Irza Helén, Kernik Juliska, Kenderessy öv., Eberlein Janka, Staudinger Teréz, Engel Fáni, Andrassy Juliska, Schwarz Katicza, Neumeyer Mariska, Murka Jozsefné stb.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Megvert asszony.** Vári Imréné azzal a panasszal állt elő, hogy őt Dér Bálint ottlakai lakos irgalmatlanul megverte. A dolog úgy történt, hogy Vári Imréné Dér Bálinttal azért szólalkozott össze a szántóföldön, mivel egy csekély földet Dér elszántott Váriné földjéből. Dér Bálint megurva az asszony nyelvelését, földhöz vágta és megverte. Ezért az ütlegekért az aradi kir. törvényszék Dér Bálintot 2 havi fogházra ítélte a tegnapi végtagyalás alkalmával.

TÁVIRATOK.

Delegáció.

Budapest, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága ma délelőtt ülést tartott. Dumba előadó fölkérte a külügyminisztert, hogy nyilatkozzék a költségvetésről. Pacák az ifju csehek hármasszövetség-ellenes álláspontját jelzi. Kálnoky hoszu beszédben felelt a felvetett kérdésekre. Szerinte nem való, hogy a hármasszövetség felbontásával és más szövetség létesítésével a lefegyverezés elérhető volna. Kijelentí, hogy téves azon állítás, mintha Bosznia viszonya a monarchiához változnék. Viszonyaink békések az összes hatalmakkal. Bulgária és Szerbia belügyei egyáltalán nem alterálják a kilátásokat. Romániát illetőleg kijelenti, hogy reméli, miszerint az ottani izgatások kellő korlátok között maradnak és a román kormány mindent megtesz a barátságos viszony fentartására. A delegáció bizalmat szavazott Kálnokynak, egyben a költségvetést elfogadta.

A király Ballassay-Garmaton.

Balassa-Gyarmat, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) A város egész nap valóságos szekértáborhoz hasonlított. Három órakor érkezett a király Paar gr. társaságában négyes fogaton. A küldöttségek a város-ház előtt várták. A primás a bejáratnál állott, teljes ornátusban, tőle jobbra a tábornoki kar, élén Albrecht főherczeggel. A banderium három után öt perczzel lo-

vagolt fel festői díszben. A király a városháza előtt leszállott, a ragyogó csoporthoz ment, közülök a herczegprimást, majd a tábornokokat szólította meg. A banderiumot is megszemlélte, melynek tagjai lelkes éljenzésbe törtek ki. Zubovicsot a banerium rendezőjét és parancsnokát a király megszólítással tüntette ki. A király utjára fehérbe öltöztetett leánykák virágot szórtak és egyikük pompás csokrot nyújtott át. Az uralkodó nyájasan köszönte meg. A fiatal Degenfeld gróf beszédet intézett a királyhoz, ki még egyszer köszönetet mondott a primásnak és tábornokoknak a fogadtatásért, mire lakosztályába vonult. Ötör küldöttségeket fogadott.

Balassa-Gyarmat, szept. 17. (Saj. tud. táv.) A királyt a lakosság viharos lelkesedéssel fogadta. Ő felségénél délután öt órakor kezdődtek a fogadtatások.

Első volt a papok küldöttsége Vaszary herczegprimással élén, ki a következő beszédet intézte a királyhoz:

„Császári és apostoli királyi Felség! Legkegyelmesebb Urunk!

Midőn Felséged e napokban vitéz hadseregének harczratermettségéről óhajt meggyőződni, békeszerető nemes lelkének nem az az intentiója, hogy a szomszéd országok virányait vérrel borítsa, hanem hogy jól képzett hadereje legyen azon esetre, ha netán a társadalmi rend belülről megzavartatnék, vagy ha az osztrák-magyar monarchia határai kívülről megtámadtatnának, avagy ha Felséged és az állam érdekei és jogai bármely oldalról megsértetnek. Felséges ur! Jogot, egyházunk hitczikkelyeiből folyó, hazánkban kilencz századon át gyakorlatban volt egyik jogot védtünk mi is a nem rég vivott szellemi harczban. Védtük nemcsak vallásunk, hanem legjobb meggyőződésünk szerint, a haza és trón jól felfogott érdekében is, és bár e jognak elveszthetése nagy aggodalommal tölti is el szívünket, de ez nem ingathatja meg alattvalói legmélyebb hódolatunkat, nem törheti meg hűségünket, melyet midőn bemutatni szerencsések lehetünk, kérjük a királyok királyát, mutassa meg felségednek az igaz ösvényt, melyen atyai gondjaira bizott népeit még hosszu-hosszu időn át úgy a lelki, az örök, mint az anyagi az ideiglenes jólét forrásához vezethesse. Esedezünk, hogy bennünket legmagasabb királyi kegyelmében továbbra is megtartani méltóztassék. (Lelkes éljenzés.)

Ő felsége erre következőképen válaszolt:

„Fogadja mindenekelőtt eminenciád, de fogadják önök is főtisztelendő urak szívélyes köszönetemet, hogy üdvözlésemre itt megjelentek. Meg vagyok győződve, hogy szentegyházunk papsága hagyományos polgári erényeit, a trón iránti tántorithatlan hűségét és hazaszeretetét ezentul is gondosan megőrizendi; a midőn önöket változatlan kegyelmemről biztosítom, szívből kívánom, hogy az ég áldása kísérje önöket szent hivatásukban.”

Bő istenáldása.

Budapest, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) Ő-Gellen Lusztig Károly pozsonymegyei földbirtokos neje hármasszövetség szült. Az anya és három fia a legjobb egészségnél örvend.

Kisiklott gyorsvonat.

Budapest, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) A Zsolna és Budapest között közlekedő délutáni gyorsvonat, mint levelezőnk jelenti, tegnap *Vágbeszterce* mellett kisiklott. Egy személykocsi zökkent ki a vágányokról, de emberben nem esett kár. A megrongált pályát aztán kijavították ugyan, hanem azért a vonatok azután is még csak órai késéssel közeledhettek. A bal-esetről gyorsan elterjedő rémhírek teljesen alaptalanok.

Szilágyi beszámolója.

Pozsony, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) Szilágyi Dezső igazságügyminiszter véglegesen megállapodott, hogy október 7-én megtartja beszámolóját választói előtt.

Szerencsétlenül járt harangozó.

Nagy-Maros, szept. 17. (Saj. tud. táv.) Midőn a király kocsijába szállott, hogy utját Balassa-Gyarmat felé folytassa, a templom sekrestyése maga ment fel a toronyba a harangot meghuzni. A király elindulásakor nézni akarva menetet, kihajlott a torony ablakán, de elszédült és elvesztve az egyensúlyt a kövezetre zuhant. Azonnal szörnyet halt.

Királynéknak vendégei.

Bécs, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) Ferencz Salvator főherceg és Mária Valéria főhercegné e hét végén a királyné ő felsége látogatására Korfuba utaznak.

Az őszi hadgyakorlatok.

Bécs, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) Salvator Ferencz főherceg és Arnulf bajor herceg, kik ő felsége vendégei gyanánt a magyarországi hadgyakorlatoknál jelen lesznek, tegnap este ideérkeztek és külön udvari vonaton éjjel 11 órakor tovább folytatták utjukat Nagy-Maros felé. A bajor főherceg kíséretében van az első bajor hadtest vezérkari főnöke. Az udvari vonattal jöttek a külföldi katonai attachék is az őszi záró hadgyakorlatokra. Ő felsége szeptember 21-én este 9 órakor három napra Gödöllőre utazik.

Léghajózás a hadseregnél.

Bécs, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) A közös hadügyminiszter elrendelte, hogy a léghajózási szolgálatot, mint a katonai képzettség külön ágazatát, a közös hadseregben rendszeresen műveltessék. A világitó-gázzal megtöltött léggömbökön kívül légenyvel töltött és a mozgó léghajózási osztály részére szánt ballonokat fognak készíttetni, ezen kívül külön anyagszertárt is létesítenek ezen osztály részére.

Századosok lovasítása.

Bécs, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) A hadügyminiszterium jövő évi költségvetése a lovasított századosok számára is kér hitelt. A gyalogsági és vadász-századosok fele már a folyó év kezdete óta vannak lovasítva, jövő évi október 1-ével már az egész gyalogság összes századosai fogják élvezni a reformot.

A szerb király Budapesten.

Belgrád, szept. 17. (Saj. tud. táv.) Sándor király állítólag október elsején Budapestre utazik, az akkor itt időző Ferencz József király látogatására.

Ellopott szobor.

München, szept. 17. (Saj. tud. táv.) A múlt éjjel az uralkodó herceg szobrát Neuhausen elővárosban ellopták állványáról. A tolvajokat elfogták, kik a tolvajlást beismerték azt mondva, hogy a tetet tréfából követték el.

Robbanás.

Stuttgart, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) Weissenbach testvérek pyrotechnikai műhelyében szombaton robbanás történt. A robbanás úgy keletkezett, hogy a munkások a gyújtóveggel játszottak. Öten megsebesültek, egy közülük meghalt.

Felfedezett dynamittöltények.

Sevilla, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) Fe könyvkereskedő boltjában bádogszelenczét találtak, melyben száz dynamittöltény volt. A könyvkereskedőnek nincs tudomása, hogyan került a szelencze boltjába.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, szeptember 17.

Gabonaüzlet: Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv gyenge volt, az irányzat lanyha maradt, elkelt 25,000 mm. 5 krral olcsóbb áron: Eladások:

	mmásza	kilogramm	frt
Tiszavidéki	500	83.	6.55
"	100	83.	6.45
"	200	81.	6.50
"	300	81.5	6.45
"	300	81.5	6.25
"	100	78.5	6.25
"	500	82.5	6.55
"	100	81.5	6.50
"	100	79.5	6.27 1/2
"	200	79.	6.27 1/2
Bácskai	200	79.	6.27 1/2
"	200	78.	6.25
Panosovai	150	79.	6.30
"	2800	78.5	6.25
Adai	3500	78.5	6.50
Dunai	1800	77.5	6.25
Ó-Becsei	8000	79.5	6.47 1/2
Zab	100		5.40
"	100		6.45

Határidőüzlet: Amerika tegnap lanyhább árfolyamokat jelzett nálunk is lanyhábban indult az üzlet buzában; gyenge üzletmenet mellett lanyhán zárult is. Tengeri is lanyhán indult, míg később nem csekély vásárlási kedvre 1-2 krral megszilárdult.

Zárul 11 órakor:

Buza szeptember-október 1894	6.25-6.27
Buza március-április 1894	6.70-6.72
Tengeri május-junius 1894	5.84-5.86
Zab március-április 1894	5.68-5.70
Zab ősze	5.99-6.01
Káposztarepoze	9.70-9.80

Külföld: New-York: buzára 1/4-3/8, tengerire 1/4 lanyhább, Chicago: buzára 3/8, tengerire 3/8-1/2 lanyhább, Páris oszandes, London változatlan, Liverpool tartott.

Értéktőzsde: A tegnapi élénk magánforgalom után ma szintén igen élénken indult az üzlet nemzetközi papirok közül, csak a déli vasut volt igen szilárd, míg a helyi papirokban élénk forgalom mellett tetemes emelkedés volt. zárulat felé némi lanyhulás állott be.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	371.50
Magyar hitelrészvény	460.—
Osztrák államvasut	358.75
Rima-Muranyi	265.—
Déli vasut	115.—

— Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása. Szállított 1894. szept. 1-től 15-ig 28,538 személy, bevétel 2297 frt 05 kr. Szállított 1893. szept. 1-től 15-ig 24,825 személy, bevétel 2485 frt 85 kr. Szállított 1894. jan. 1-től szept. 15-ig 321274 személy, bevétel 81510 frt 95 kr. Szállított 1893. jan. 1-től szept. 15-ig 818,245 személy, bevétel 81495 frt 95 kr. Szállított 1894. szept. 1-től 15-ig 3545490 kilogramm teher, bevétel 1818 frt 05 kr. Szállit-

tott 1893. szept. 1-től 15-ig 28174920 kilogramm teher, bevétel 1285 frt 50 kr. Szállított 1894. jan. 1-től szept. 15-ig 56011540 kilogramm teher, bevétel 24302 frt 15 kr. Szállított 1893. jan. 1-től szept. 15-ig 54045000 kilogramm teher, bevétel 28102 frt 90 kr.

Szészület.

— Szeptember 17. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyora szesz 58.—, kicsinyben 58.50 hordó nélkül per 100 liter %, beleértve 85 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 17. d. n. 5 óra.

F a j	Irányat	100 kg. Ár	
		frttól	frtig
Buza bántási uj		6.25	6.50
Buza tiszavidéki		6.80	6.55
Buza pestvidéki		6.25	6.50
Buza fejmegyei		6.25	6.50
Buza bácskai		6.35	6.50
Roza uj, I-ső rendű		5.05	5.1
Roza uj, II-od rendű		4.95	5.—
Arpa takarmány		5.90	5.95
Arpa égetni való		6.25	7.10
Arpa sörfőzdei		7.30	8.40
Zab		6.70	6.15
Tengeri bántási		6.—	6.10
Tengeri másnomű		6.—	6.10
Káposzta-repoze bántási		9.20	9.70
Köles		—	—
Buza szept.-okt.		6.26	6.28
Buza márcs.-ápr.		6.71	6.72
Buza máj.-jun.		—	—
Roza szept.-okt.		5.23	5.2
Tengeri jul.-aug.		—	—
Tengeri aug.-szept.		—	—
Tengeri októberre		6.20	6.30
Zab márcs.-ápr.		5.98	6.01
Zab szept.-okt.		5.65	5.87
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.		9.30	10.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. szeptember 17.

Magyar aranyjárdék 4%	122.70
Magyar koronajárdék 4%	97.—
Magyar arany 4 1/8%	126.10
Magyar ezüst 4 1/8%	102.—
Magyar keleti vasut 1878.	124.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	96.—
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.—
Magyar nyeresémsorjegy kölcson	152.25
Tiszaszabályozási és szegedi kölcson	143.—
Osztrák papírjárdék	99.—
Osztrák járdék ezüst	99.—
Osztrák járdék arany	124.75
Korona járdék	95.—
1860-ki államsorjegyek	147.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1025.—
Magyar hitelbank részvény	468.25
Osztrák hitelintézet részvény	370.80
Osztrák-magyar államvasut	358.75
20 frankos arany (Napoleonador)	9.86
Német birodalmi márka	60.97
London	124.—
Páris	49.25

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1894. évi május hó 1-től. —

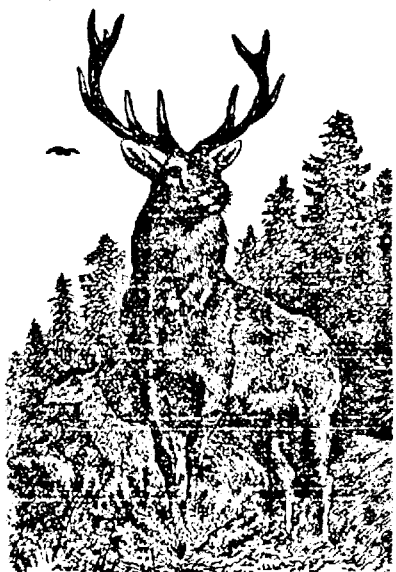
ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felől indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyvárad reggel	5.18	Vv. Csabáról reggel	9.10
Nagyvárad d. e.	11.30	Nagyvárad este	8.42
Gyórsvonat reggel	8.20	Személyvonat reggel	6.10
Személyvonat d. e.	11.30	Személyvonat d. u.	3.55
Személyvonat este	9.45	Gyórsvonat este	6.55
Erdély felől:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	7.—
Soborsin d. u.	2.30	Személyvonat d. e.	11.—
Személyvonat d. u.	4.30	Személyvonat este	8.55
Temesvár felől:		Temesvár felől:	
Vegyesvonat reggel	6.25	Személyvonat d. e.	9.44
Vegyesvonat d. e.	11.35	Vegyesvonat d. u.	3.44
Személyvonat d. u.	5.58	Vegyesvonat este	10.55
Szeged felől:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.50
Személyvonat d. e.	9.—	Személyvonat este	6.45
Vegyesvonat d. u.	4.20	Személyvonat este	10.—
Gurahonca felől:		Gurahonca felől:	
Személyvonat reggel	6.40	Személyvonat reggel	8.—
Személyvonat d. u.	5.23	Személyvonat este	6.50
Vegyesvonat d. u.	12.30	Vegyesvonat d. e.	11.43

KIS LOTTO.

Budapesti:

23, 73, 50, 12, 42.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Dürr Testvérek

fűszer-, csemege-, gyarmatáru-, ásványviz- és borkereskedése
az „arany szarvashoz“ Aradon, fő-ut 2. sz. a városházzal szemben.

Mindenféle friss töltésű ásvány- és gyógy-vizeket,

továbbá mindenféle **friss gyümölcs**, ugymint: **őszi baraczk, duránczi ananas, legfinomabb nemes faju turkesztán és görög dinnye.**

Legfinomabb **czukor, kávé, rizs** és mindenféle fűszerárak legjobb minőségben és legjutányosabb árak, pontos és legjobb kiszolgálás mellett bátorokodunk a n. é. községnek ajánlani.

Eladó szőlős-kert.

Libás-düllő 10. szám alatt fekvő (pol-túra) **7 catastrális hold területű szőlős-kert eladó.** Bővebb felvilágosítást nyújt **dr. Posgay Lajos** városi főorvos.

75 és 142/1894. szám.

801. 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a n.-buttyini királyi járásbíróság 329 és 1086/1894. számú végzése által Serb Zacharie és Sonnenschein B. cég javára Mandl János ellen 50 frt 10 kr és 69 frt 80 kr tőke és járuléka a végrehajtás alkalmával bírósággal le- és elfoglalt és 521 frt 50 kr-ra becsült 2 varrógép, szürszabó munka és kelméből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 709 és 1806/94. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Kujéden leendő eszközzésére 1894. évi szeptember hó 26-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a leg-obbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vét-lára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Buttyinban, 1894. szeptember hó 12-ikén.

Skonda Ödön
kir. bír. végrehajtó.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

12482/1894.

799. 1—3.

Körözés.

Arad sz. kir. város határában egy körül-belüli 12 éves pejszertű csillagos homlokú hátul balról N. bélyegű kancza ló találtatott bitang-ságban.

A fent leirt ló tulajdonosa köröztetik az-zal, hogy a mennyiben az igazolt tulajdonos folyó évi október 1-ig a ló átvétele végett nem jelentkezik, az, mint gazdátlan nyilvános ár-
verésen eladatni fog.

Aradon, 1894. évi szeptember 13.

Sarlot Domokos
főkapitány.

Hirdetés.

A folyó évben kiigazított és az 1895-ik évben érvénynyel birandó országgyűlési képviselő választók névjegyzéke ellen beadott felszólalásokra hozott határozatok f. évi szeptember hó 20-tól 30-ig a polgármesteri hivatalban köz-szemlére kitétetnek, hol azok a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kített határozatok ellen, a kir. Curiához czimzendő felebbezések a határozatok kitételét követő tiz (10) nap alatt a polgármester urhoz, mint a központi választmány elnökéhez nyujtan-dók be.

Arad, 1894. évi szeptember hó 4-én.

Arad sz. kir. város központi
választmánya.

1969/1894. pm.

3—3.

Pályázati hirdetmény.

Az Arad sz. kir. város kezelése alatt álló Hertschka Mór ösztöndíj-alapítványból az aradi polgári iskola tanulóira nézve egy hely betöl-tendő lévén, arra ezennel pályázat nyittatik.

A pályázónak igazolni kell:

- hogy az aradvárosi polgári iskolában tanul,
- hogy a tantárgyaknak legalább feléből a legjobb, másik feléből pedig a legjobbat követő osztályzattal bír,
- hogy aradvárosi vagy aradmegyei la-kos fia.

Ezen feltételek mellett elsőbbséggel bírnak:

- a szegénységüket hatósági bizonyítvány-nyal igazoló aradvárosi szülőtlén árvák,
- az aradvárosi szegény özvegyek fiai,
- az aradmegyei szegény szülőtlén árvák,
- ezen vármegyei szegény özvegyek fiai,
- az aradvárosi szegény tanulók.

Ha családi viszonyaira nézve az 1—5. pon-tok szerint minősített pályázó nem jelentkeznék, a többi pályázó közül a legkitünőbb tanulónak fog az ösztöndíj vagyon és vallásra való tekin-tet nélkül adományoztatni.

Az ösztöndíj 10,000 frt tőke kamatainak egy hatodából áll, a mely 1894. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg, mindenkor a tanév befe-jezte után fizettetik ki.

A pályázati kérvények Arad sz. kir. város polgármesterénél 1894. évi szeptember hó 31-ik napjáig nyujtandók be.

Arad, 1894. évi szeptember hó 10.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgármester.

Utolsóelőtti Lemberg
hét kiállítási Sorsjegyek à 1 frt.

Főnyeremény 60.000 forint.

Kaphatók: ARADON az „Aradi ipar- és népbank“-nál és Wallfisch Armin pénzváltó-üzletében.

781. 9—17.

1894.

ŐSZ.

1894.

NEUMANN

férfi-, fiu- és gyermek-ruha áruháza
ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 9. SZÁM.

Telefon 238. sz.

Szabott árak.

1845. ALAPITTATOTT 1845.

RAKTÁRAK:

Bécs, Máriahilferstrasse 35-ik szám.

Bécs, Kärnthnerstrasse 31-ik szám.

Arad.
Debreczen.
Ujvidék.
Nisch.

Nagyvárad.
Temesvár.
Fiume.
Laibach.

Eszék.
Zágráb.
Szófia.
Becskekerek.

Pancsova.
Belgrad.
Szerajevo.
Szilisztria.

Merán.

Trieszt.

Szabott árak.

Szabott árak.

Alapított 1875-ben.

Stern M. A.

kizárólagos női confection áruháza.

Legnagyobb raktár

Arad és vidékén.

Dús választék

minden e szakmába vágó

cikkekben

lehető jutányos árak mellett.

Alapított 1875-ben.

